

Ob prenosu službe in zavodov za izvrševanje kazni odvzema prostosti v pravosodje

Miha Čerin, dipl. pravnik, načelnik oddelka za izvrševanje kazni, republ. sekretariata za pravosodje in občo upravo

I.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij je začel veljati 1. julija 1968 (Ur. list SFRJ, št. 15/68). Novela je ena izmed posledic brionskega plenuma CK ZKJ v zvezi z reorganizacijo organov za notranje zadeve. Bistvo novele zakona o izvrševanju kazenskih sankcij je prenos službe za izvrševanje kazni odvzema prostosti iz pristojnosti organov za notranje zadeve v pristojnost organov za pravosodno upravo. Novela poleg tega še močneje poudarja odgovornosti organov pravosodja za bolj učinkovit, usklajen, ustrezen boj proti kriminaliteti, zgrajen na spoznanjih sodobnih znanosti o človeku in družbi.

1. Nikakršnega dvoma ni, da je izvrševanje kazni odvzema prostosti v novejši človeški zgodovini močno vplivalo na razvoj kazenskega prava, kazenskega pravosodja in znanosti o kriminaliteti. Po francoski revoluciji leta 1789 so evropske države različno določale mesto penitenciarne službi v organih državne uprave. V Franciji je bila po revoluciji penitenciarne služba v sestavi organa za pravosodno upravo. Tak vzorec je povzela večina evropskih držav. Vendar je Francija, ki je skušala v kazenskem pravosodju posnemati Anglijo, pozneje prenesla penitenciarne službo v pristojnost notranjih zadev. Tu je ostala do leta 1936, ko so jo spet vrnil v pravosodje. Velika Britanija pa ima panitenciarne službo od leta 1877 naprej v resoru za notranje zadeve.

Socialistična oktobrska revolucija v Rusiji je penitenciarne službo izročila organom za notranje zadeve. Tako je bilo tudi pri nas v letu 1945 in v drugih socialističnih deželah. Poljska, ki je prva izmed vzhodnih držav po končani vojni poskušala svojo sorazmeroma samostojno pot notranjega razvoja, je po revolucionarnih dogodkih že v letu 1956 prenesla penitenciarne službo nazaj v pravosodje. Enako so sklenili v ČSSR, še pred avgustovsko intervencijo.

Sodobne meščanske teorije in praksa pretežno zastopajo stališče, da sodi penitenciarne služba v pravosodje kot del sodne funkcije. Vendar nekateri posebej poudarjajo, da penitenciarne služba ne sme biti v neposredni sestavi sodišč in da jo mora opravljati neprizadet in objektivni organ. Sodišča naj s to službo le sodelujejo. Najnovejše teorije se zavzemajo za to, da bi pripadala penitenciarne

služba socialnovarstvenim organom kot področje socialne patologije, drugi pa se zavzemajo za to, da bi bila ta služba samostojna.

2. V socialistični Jugoslaviji, ki je že kmalu po vojni peljala docela neodvisno politiko glede na Sovjetsko zvezo, so biti ti procesi drugačni, posebno na področju kazenskega pravosodja.

Družbena in gospodarska reforma ter smernice brionskega plenuma so morale nujno ugotoviti, da penitenciarne služba ne sodi več v organe za notranje zadeve. Ta po vsebini tudi ni notranja zadeva. Kopičenje tujih zadev pa bremeni osnovne službe notranjih zadev.

Ideja o prehodu penitenciarne službe od organov za notranje zadeve v pravosodje v SR Sloveniji ni nova. Že leta 1960 sta državna sekretariata za notranje zadeve in pravosodje skupno z izvršnim svetom, ko so obravnavali osnutek zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, zavzeli stališče, tudi pri zveznih organih za prenos penitenciarne službe v pravosodje. Slovenski predlogi pri zveznih organih niso bili sprejeti v osnutek omenjenega zakona. Ta stališča so zastopali organi v naši republici tudi v razpravi o ustavi SFRJ leta 1963. Tudi jugoslovansko združenje za kazensko pravo in kriminologijo se je leta 1966 na posvetovanju na Ohridu zavzelo za večji vpliv in vlogo kazenskih sodišč pri delu penitenciarne službe.

3. V sedanjem položaju organi za notranje zadeve niso več primerni organi, ki bi mogli še naprej uspešno zagotavljati to pomembno družbeno funkcijo, kakršna gre penitenciarne službi.

Organi za notranje zadeve so pri delu penitenciarne službe že opravili svojo revolucionarno, zgodovinsko nalogo.

Spričo tega torej prenosa penitenciarne službe v pravosodje nikakor ne bi smeli razumeti kot preprosto reorganizacijo. Prenos ima smisel in pomen, če bo v okviru pravosodja mogoče zagotoviti napredek te službe, in sicer tako glede tega, kar zadeva varovanje človekovih pravic in njegovega dostojanstva, kot tudi zlasti glede kvalitete in intenzivnosti dela pri resocializaciji obsojencev.

4. Namen prenosa penitenciarne službe v zakonu ni posebej omenjen, razen kolikor ta zadeva vlogo sodišč pri varstvu človekovih pravic. Penološka funkcija kot splošna družbena funkcija v boju s kriminaliteto slej ko prej ostane nespremenjena. Njen bistveni nosilec so specializirana strokovna služba in zavodi. Vloga sodišč je v zakonu še odprta.

Sodišča imajo sedaj po zakonu konkretno naloženo dolžnost, da tu pa tam obiskujejo obsojence v kazenskih popoljševalnih zavodih in se informirajo o ravnanju z njimi in o razmerah, ki naj omogočijo zakonito in pravilno ravnanje ter konkretno ukrepajo, kadar je potrebno, da se odpravijo morebitne pomanjkljivosti. To gotovo ni samo nadzor nad črko zakona. Sodišča se morajo popolnoma uveljavljati tudi z vsebinskim delom v smislu drugega odstavka 135. člena ustave SFRJ, tako, da bodo spremljala in proučevala družbene odnose in pojave ter dajala predloge skupščinam družbeno političnih skupnosti za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti.

Zakon tudi odloča, da organizirajo sodišča splošne pristojnosti, vojaška sodišča ter javna in vojaška tožilstva obiske sodnikov ter javnih in vojaških tožilcev v kazenskih popoljševalnih zavodih, da bodo spremljala vpliv ukrepov, ki so v uporabi pri prevzgoji obsojencev. To so zelo pomembne dolžnosti organov pravosodja. Podobne so tistim, ki jih imajo sodišča po zakoniku o kazenskem postopku glede mladoletnikov.

Vse to torej nalaga sodnikom in javnim tožilcem novo dolžnost pri izvrševanju kazni odvzema prostosti. Taká ureditev pa hkrati nalaga dolžnost penitenciarni službi in zavodom, da bodo bolje in še več sodelovali s sodišči.

Za organe kazenskega pravosodja in nasploh pomeni zlasti izvršitev kazni odvzema prostosti z njeno novo vsebino, spremeniti človeka, ga popoljšati, skratka socializirati, najpomembnejšo fazo v boju proti kriminaliteti. Zato je prav, da sodišča in javna tožilstva poznajo možnosti penitenciarnega postopka in da v njem tudi vidijo in preizkušajo uspešnost ali neuspešnost kazenskega pregona in sojenja. Prav bi bilo zlasti, da bi v tem postopku spoznavali najprej človeka, ki so ga tožili, sodili, da bi naprej sodelovali ter popravljali tisto, kar je bilo prej napačno. V penitenciarnem procesu bi morala sodišča in javna tožilstva preverjati svoje delo ter učinkovitost sankcij, ki so jih izrekli.

Sam prenos službe in zavodov za izvrševanje kazenskih sankcij v pravosodje brez novega vsebinskega odnosa do storilca kaznivega dejanja, do penitenciarnega postopka, ne bi pomenil nikakršne koristi v boju proti kriminaliteti. Starih vzorcev o organizaciji in delu ter mestu penitenciarnе službe, npr. iz stare Jugoslavije, ne bi smeli posnemati. Iti moramo po drugi poti, ki naj bo načrtana na naših dosedanjih spoznanjih, izkušnjah in potrebah boja proti kriminaliteti. Upoštevati moramo naše konkretne družbene razmere ter

teoretične in znanstvene temelje sodobne kriminologije.

5. Lanski simpozij jugoslovanskega združenja za kazensko pravo in kriminologijo je bil konec maja v Budvi. Ko je razpravljajal o izvrševanju kazenskih sankcij zavodskega značaja, je pokazal, da v pravosodju in penitenciarni službi ni jasnega pogleda in programa v zvezi s prenosom službe. Trditi smemo, da je čutiti na obeh straneh previdnost, nezaupanje, očitke, zaverovanost vase, občutek nezmotljivosti in podobno, vsaj v določenem delu prizadetih organov. Pogrešamo pa jasno perspektivo, ki naj strokovnim delavcem tako v pravosodju kot v penitenciarni službi daje pogum za nove naloge in poglobljeno delo.

Penitenciarna in penološka stroka sta že zdavnaj postali samostojni strokovni disciplini, utemeljeni na znanostih o človeku in o družbi. Zaradi tega morajo biti delavci, ki delajo v tej stroki, po osnovni izobrazbi psihologi, psihiatri, pedagogi in še dodatno izobraženi v kriminologiji ter njenih sestavinah, penologiji in penitenciarni stroki. Tako je jasno, da mora naš sistem izvrševanja kazenskih sankcij in zlasti penitenciarni sistem voditi samostojna strokovna služba, po enotnih strokovnih načelih. Večji stik sodišč in tožilstev s to službo in z zavodi pa očitno zahteva tudi od delavcev na teh področjih več znanja o teh disciplinah, da bi bilo medsebojno sodelovanje sploh mogoče. Seveda je res tudi narobe: delavcem na penološkem in penitenciarnem področju je potrebno znanje s področja kazenskega prava, kriminologije in kriminalne politike, če naj uspešno sodelujejo z delavci v pravosodju.

Simpozij v Budvi je pokazal, da še nismo dovolj napredovali v penitenciarni praksi. Služba za izvrševanje kazni odvzema prostosti ima premalo strokovnih kadrov, njihov profil ne ustreza zahtevam dela. Premalo imamo specializiranih strokovnih kadrov, pedagogov, andragogov, kliničnih psihologov, kriminologov, socialnih delavcev, zdravnikov specialistov, sposobnih paznikov in podobnih. Strokovni profil našega pazniškega osebja je zelo šibak, njegove naloge pa napačno postavljene, ko je poudarek na straži oziroma varnostni službi. Ugotovili smo, da si zvezni in tudi republiški organi za notranje zadeve niso dovolj prizadevali za kadrovanje in strokovno izobraževanje paznikov pa tudi drugega osebja. V Jugoslaviji imamo poprečno na 180 obsojencev le enega vzgojitelja. Ta podatek nam pove, da v takih razmerah ni mogoče pričakovati uspešnejšega boja proti kriminaliteti. Visoka strokovnost penitenciarnega osebja, selekcija kadrov in šolanje so neizogibne zahteve za napredek te službe ter za uspešen

boj proti naraščajoči kriminaliteti. To je osnovna naloga in po prenosu službe v pravosodje ji bo treba zagotoviti prvenstvo.

6. Najpomembnejše vprašanje, ki so ga načeli na simpoziju, je, kako bomo uveljavili novelo zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Prvo vprašanje je nedvomno organizacija penitenciarne službe, o kateri morajo odločiti republiški predpisi. Sedanji status penitenciarne službe v organih za notranje zadeve ni ustrezen, ker je imela služba podrejen položaj v sestavi javne varnosti ali je bila v drugačni podrejeni organizaciji. Problematika penitenciarne področja ni mogla nikoli dobiti pravega mesta pri delu organov za notranje zadeve. Penitenciarne službe naj zato postane v pravosodni republiški upravi res specializirana strokovna služba, zgrajena na sodobnih konceptih penitenciarne stroke, ki so razglašene tudi v načelih splošnega dela zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Zato penitenciarne službe ne sme biti več navadna upravna služba. Že dejansko stanje kaže, da pomeni penitenciarne službe skupno z vsemi zavodi v vsaki jugoslovanski republiki najštevilnejši del pravosodne uprave. Hkrati gre tudi za pomembno strokovno službo, od katere je močno odvisna uspešnost kazenskih sankcij odvzema prostosti, ki jih izrekajo sodišča.

Penitenciarne službe in zavode morajo voditi strokovnjaki, ki morajo biti pri svojem delu dokaj samostojni. Služba in zavodi morajo biti v praksi tesno povezani z znanstvenimi zavodi, strokovnimi društvi in drugimi zainteresiranimi organi in organizacijami, da bi izboljšali učinkovitost kazenskih sankcij. Le ob taki praksi je mogoče dati penitenciarne službi in zavodom večjo odgovornost za njihovo delo. S tem pa bomo dali tudi nov poudarek delovnim kolektivom delavcev penitenciarne službe in njihovem samoupravljanju ter resnično prispevali k večji učinkovitosti boja proti kriminaliteti.

II.

Prenos penitenciarne službe in zavodov v pravosodje pomeni reformo tako za službo in zavode kot tudi za pravosodje. Reforma bi morala povečati varnost družbe pred kriminaliteto pa tudi učinkoviteje pomagati storilcu kaznivega dejanja, obsojencu, da ne bo več delal kaznivih dejanj.

Po zakonu prenaša federacija republikam pooblastila za celotno organizacijo službe in zavodov pa tudi za druge zadeve s tega področja. Zvezni zakon ureja le sistem izvrševanja kazenskih sankcij odvzema prostosti in položaj obsojencev. Konkretno organizacijo

penitenciarne službe in zavodov v republikah pa bo treba prilagoditi potrebam in možnostim vsake republike posebej. Prikazali bomo, katera so poglobljena vprašanja v SR Sloveniji, ki jih bo treba upoštevati v republiškem zakonu.

1. Ker je kriminaliteta zelo zapleten pojav, zlasti pa so zahtevna prizadevanja za resocializacijo oseb, ki jim je odvzeta prostost, menimo, da je to treba zaupati enotno organizirani in vodeni, specializirani strokovni službi v republiki. Dosedanja zakonska ureditev je dala tudi občinam možnosti za ustanavljanje zaporov. Zaporji so zelo pomembni zavodi za kratke kazni. V Jugoslaviji, pa tudi posebej v Sloveniji, z zapori nismo imeli dovolj uspeha, ker lokalni področni organi za notranje zadeve niso mogli organizirati strokovne službe za prevzgojo obsojencev in upravno kaznovanih oseb. Lokalni vpliv ni mogel pospeševati in razvijati službe v zaporih. Zato menimo, naj bo penitenciarne službe republiška služba.

Dosedanja zaprtost službe in zavodov je vzrok, da se ponekod ni mogla dovolj uveljaviti kot javna družbena služba. Kazenski popboljševalni zavodi bi morali postati resnične družbene ustanove, ki opravljajo družbeno funkcijo varstva družbe in resocializacije delinkventov. Pri tem delu bi morali zavodi široko sodelovati tudi s samoupravnimi delovnimi organizacijami, posebno v postpenalni fazi postopka pri odpuščanju obsojencev in mladoletnikov.

2. Klasifikacija obsojencev in zavodov v Jugoslaviji še ni urejena. Sedaj po zakonu nimamo več zveznih zavodov (KPD Rab za mlajše polnoletne in KPD Valjevo za mladoletnike, obsojene na mladoletniški zapor). Kako sedaj klasificirati zavode? Ali strogo ločeno in samostojno v nacionalnih in v republiških mejah? V sedanji praksi imamo že medrepubliško sodelovanje pri uporabi zavodov določene republike (SR Bosna in Hercegovina pošilja vse obsojene ženske v KPD Slavonska Požega v SR Hrvatski, SR Makedonija in Črna gora pošiljata obsojene ženske v KPD Požarevac v SR Srbiji, vse jugoslovanske republike, razen naše, pošiljajo mladoletne obsojence v KPD Valjevo v Srbiji, mlajše polnoletne pa v KPD Rab v SR Hrvatski). Podobno sodelujejo med seboj nekatere republike (naša ne) pri izvrševanju zavodskega ukrepa oddaje mladoletnikov v vzgojni popboljševalni dom.

Vprašanje je, kako takšno medrepubliško sodelovanje odseva na uspešnosti resocializacije delinkventov, na njihovih pravicah, zagotovljenih po ustavi in zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij. Zlasti gre za pravico do

uporabe materinega jezika in pravico do obiskov. Ali je lahko mladoletni obsojenec v KPD Valjevo ali mlajši polnoletni obsojenec v KPD Rab deležen vseh obiskov svojcev, kakor mu pripadajo, če svojci prebivajo 500 in celo do 1000 km daleč? Upoštevati je treba, da so zveze s KPD Rab precej neugodne in zaradi velike oddaljenosti zelo drage.

Prevelika izolacija — kot vsaka izolacija obsojencev od naravnega okolja — pomeni pogosto resno oviro za resocializacijo, odtuja je obsojenca naravnemu okolju in zato se kaže še večji vpliv negativnih faktorjev v zavodu.

Menimo, da je škodljiva taka klasifikacija zavodov, ki ne omogoča obsojencem zvez z naravnim okoljem pa tudi rabe materinega jezika in nacionalne kulture; taka klasifikacija ovira postopek za resocializacijo.

V naši praksi in teoriji se nekateri zavzemajo za enotno, jugoslovansko centralizirano klasifikacijo. Zagovorniki take klasifikacije se sklicujejo na prakso, ki jo izvaja Jugoslovanska ljudska armada pri klicanju obveznikov na služenje redne vojaške službe. Pozabljajo pa, da so regruti in vojaški obvezniki svobodni ljudje, ki jim je služba v JLA tudi čast in ponos, ne samo dolžnost, in ne upoštevajo, da v zadnjem času tudi vojaške oblasti vsaj deloma uporabljajo republiško merilo.

Medrepubliško sodelovanje pri klasifikaciji obsojencev pa seveda ne povzroča težav povsod in ne vsakemu obsojencu. To so primeri, ko gre za cenejše izvrševanje kazni in za enak govorni jezik obsojencev.

Upoštevati je treba, da mora biti klasifikacija zavodov pravzaprav specializacija zavodskega osebja za delo z določenimi vrstami obsojencev, pri izvajanju tretmana, ki ustreza obsojencem po programu, kakršen je določen z diagnozo in prognozo osebnosti.

Mnogo kritike smo slišali na račun majhnih zavodov, posebno tistih, ki imajo manj kot sto obsojencev, češ da so »nerentabilni«, predragi in da jih je treba ukiniti in združiti z večjimi, v drugih republikah, z drugo nacionalno kulturo. Po drugi strani pa smo slišali, da imamo v Jugoslaviji tudi prevelike zavode (»supermarketski zavodi«, ki lahko sprejmejo nekaj tisoč obsojencev). Kritiki trdijo, da se osebnost obsojenca v takem zavodu izgubi, ker pomeni le številko. Minimalna pravila OZN za postopek z obsojenci ne priporočajo večjih zavodov kot za petsto obsojencev. Pri mladoletnikih morajo biti zavodi precej manjši.

Naša republika je v Jugoslaviji samosvoja, ne samo glede jezika, ampak tudi glede kulture sploh. Po tem se bistveno razločuje od drugih jugoslovanskih republik. Smotrna penološka klasifikacija pomeni za majhne nacio-

nalne skupnosti, kot je npr. Slovenija, hud problem. Zato pri nas ni mogoče ustanavljati strogo specializiranih zavodov, kot jih predvideva zakon oziroma penološka klasifikacija.

Kljub temu pa menimo, da je mogoče uspešno in strokovno opraviti klasifikacijo obsojencev tudi na majhnem nacionalnem prostoru, v kazenskem poboljševalnem zavodu splošnega tipa, če so v takem zavodu ustrezni ločeni objekti — paviljoni.

Upoštevajoč posebnosti nacionalne kulture, ki jih ima naša republika v odnosu do drugih jugoslovanskih narodov, menimo, da mora imeti Slovenija enotno penološko — klasifikacijsko območje kazenskih poboljševalnih zavodov v svojih nacionalnih mejah. To velja še posebno za mladoletne in mlajše polnoletne obsojence. Pri tem pa seveda ne trdimo, da za posameznike ne bi mogle veljati izjeme za razporeditev v zavode v drugi republiki, če so možnosti za nemoteno resocializacijo. Sicer pa bo treba upoštevati tudi želje obsojencev in jim ugoditi vselej, kadar na to kaže tudi splošna korist.

Iz povedanega torej izhaja, da mora imeti SR Slovenija vse vrste posebnih zavodov ali pa vsaj dobro organizirane posebne oddelke v kazenskih poboljševalnih zavodih splošnega tipa (zavod ali oddelek za mladoletne in mlajše polnoletne obsojence, za povratnike, za prvič obsojene ter zavode ali oddelke odprtega in polodprtega tipa itd.).

3. Bistvo vsakega penitenciarne sistema je osebje, ki dela v penitenciarne službi. Sodobna praksa uvaja v to službo vedno več specialistov, ki z znanstvenimi metodami določajo diagnozo osebnosti obsojenca in predlagajo ustrezen postopek in metodo za njegovo resocializacijo. Za tako delo morajo imeti zavodi posebne strokovne skupine, sestavljene iz psihologov, zdravnikov, pedagogov in socialnih delavcev, ki delajo v opazovalnih-orientacijskih in selekcijskih centrih ali pa tudi v sprejemnih oddelkih zavodov. Za delo v določeni klasifikacijski skupini so potrebni dobri pedagogi-defektologi, vzgojitelji, pazniki in zdravstveni delavci. Takih delavcev imamo v naši praksi zelo malo. Poleg tega nimamo še dovolj šol niti strokovnjakov za izobraževanje penoloških kadrov.

Nujno je, da bomo v republiškem zakonu poleg strokovnih normativov za posamezne vrste delavcev, ki delajo neposredno z obsojenci, postavili še količinske normative, se pravi, določili, na kolikšno število mladoletnih oziroma polnoletnih obsojencev moramo imeti najmanj po enega strokovnega delavca (vzgojitelja, pedagoga, psihologa itd., upoštevajoč tudi stopnjo osebnostne motenosti pri obso-

jencih). Sedanji normativi, ki zahtevajo za 100 obsojencev, pri mladoletnih pa za 50 obsojencev najmanj 1 vzgojitelja, so očitno prenizki, posebno še za težje osebnosti, kot so povratniki, duševno moteni in defektni obsojenci.

Vse to bomo morali upoštevati pri izdelavi republiških predpisov, v našem praktičnem delu v penologiji in na sodiščih, da bomo dosegli večje uspehe pri resocializaciji obsojencev in tako tudi pri preprečevanju povratništva.

Problems Raised by the Transfer of Penitentiary Services and Institutions into the Competence of Judicial Administrative Authorities

By Miha Čerin, graduate of Law Faculty, Head of Division of execution of punishments, Republican Secretariat of Justice and General Administration

The social reform in Yugoslavia brought a change also into the sphere of penitentiary service which from July 1, 1968 acts within the republican administrative authorities having competence over judicial affairs. The new solution should guarantee a complete protection of the convicts' rights, a more proper way of the execution of punishments and a successful resocialisation of convicts.

After the war the penitentiary service in both Yugoslavia and Slovenia made a considerable development. However, the penological symposium at Budva, 1968, showed that it had not progressed enough. There is still a lack of highly qualified specialists and other expert workers, especially educators. On the other hand, all middle and lower staff members have not the required general and professional education.

After the enactment of the new Law on the execution of criminal sanctions the role of courts is still open. The Law merely emphasises the parallel control of both the courts and judicial administrative authorities on the lawful and correct treatment of convicts in the penal institutions. This control will have to be defined more precisely by republican regulations.

A special feature of the Law amending the federal Law on the execution of punishments is the power conferred upon republics to decide themselves on the organisation of penitentiary services and institutions and to decide upon other questions raised by the execution of punishment of imprisonment.

There exist several peculiarities, characteristic for the SR of Slovenia: the own language, the general national culture, the degree of social

development and the small number of inhabitants in this country require special solutions. Therefore, in our opinion, the republican Law should adopt the following solutions:

1. The penitentiary service should be organized according to a uniform scheme and a specialized republican professional service should be instituted; hereby the competence of communes should be excluded. The penitentiary service and penal institutions should become a public social service, ready to cooperate with all competent state authorities, social and working organisations which are dealing with problems of criminality especially in the stage of after-care.

2. Slovenia should remain a uniform national area of penological classification having penal institutions for all kinds of convicts. Convicts should be given the right to use the language of their choice and other constitutional rights in as much as they are not suspended during the time of execution of punishment.

3. Since in the Yugoslav system of execution of imprisonment and according to the Criminal Code the aim of punishment is the protection of society and the resocialization of convicts the role of penitentiary staff members is particularly important. The Law has to provide for conditions applicable to all kinds of staff members, to foresee the required degrees of their education and to work out the programs of their professional training.

4. Providing for the legal organisation of penitentiary services and penal institutions the republican Law should also take into consideration the minimal rules on treatment of prisoners adopted by the U. N. in Geneva, 1956.